

Eesti Rahvakultuuri Keskus

**TOETUSMEETME „REGIONAALSE KULTUURITEGEVUSE TOETAMINE“
2023. AASTA KOKKUVÕTE**

Viljandi 2023

Sissejuhatus	3
1 Toetusmeetme eelarve	3
2 Komisjoni koosolekud	3
3 Taotlusvoorud	3
4 Toetatavate tegevuste alusel toetuse saanud taotluste jagunemine	5
5 Projektide tegevuste toimumiskoha alusel toetuse saanud projektide jagunemine.....	6
6 Toetuse saajad taotleva organisatsiooni õigusliku vormi alusel	7
7 Suurimad toetuse saajad	8
Kokkuvõte	10

SISSEJUHATUS

Regionaalse kultuuritegevuse toetuse andmise eesmärk on luua ja säilitada kultuurist osasaamise ning kultuuriloome võimalusi kogu Eestis, soodustades kultuurielu järjepidevust ja arengut eelkõige kogukondlike ning lastele ja noortele suunatud tegevuste kaudu.

Toetuse andmisega aidatakse väärtustada ja hoida kogukondlikku kultuuritegevust, laiendades kultuuris osalejaid. Oodatava mõjuna on kultuurist võimalik paremini osa saada ja kultuuripilt muutub mitmekesisemaks. Luuakse tingimused kultuuri identiteedi tugevdamiseks ning kultuuripärandi uurimiseks, kasutamiseks ja arendamiseks.

Toetuse andmisega suureneb kogu Eestis regioonide- ja/või valdkondade vaheline kultuurikoostöö, laienevad eri vanuse-, rahvuse- ja keelegruppide osalemisvõimalused ning kultuuritegevus mitmekesistub.

Regionaalse kultuuritegevuse toetusmeetme eelarve moodustub eraldistest piirkondlikele kultuuriprojektidele summas 350 000 eurot ning rahvakultuuri maakondlikust toetusest summas 66 912 eurot. 2023. aastal lisandus nendele summadele laekunud tagasimaksetest tekkinud jääk 91 024 eurot. Kokku oli 2023. aasta toetusmeetme eelarve 507 936 eurot.

Toetuse taotlemine toimus vaadeldaval perioodil neli korda Kultuuriministeriumi toetuste menetlemise infosüsteemi kaudu.

Taotlusi hindas Kultuuriministeriumi valdkondade nõunike poolt esitatud ekspertidest moodustatud komisjon.

Kokkuvõtte eesmärk on anda ülevaade toetusmeetme mahust taotlusvoorude alusel menetletud ja toetuse saanud taotlustest.

1 TOETUSMEETME EELARVE

Toetusmeetme eelarve taotlusvoorude alusel aastal 2023 oli järgmine:

IV voor	I voor	II voor	III voor	KOKKU
230 000 eurot	100 000 eurot	100 000 eurot	50 000 eurot	480 000 eurot

2 KOMISJONI KOOSOLEKUD

Komisjonide koosolekud toimusid järgmiselt:

IV taotlusvoor 15. detsember 2022

I taotlusvoor 16. märts 2023

II taotlusvoor 15. juuni 2023

III taotlusvoor 21. september 2023

3 TAOTLUSVOORUD

Laekunud taotluste ja rahastatud taotluste kohta on esitatud andmed taotlusvoorude alusel. Kokkuvõtte ei kajasta mitterahastatud taotlusi.

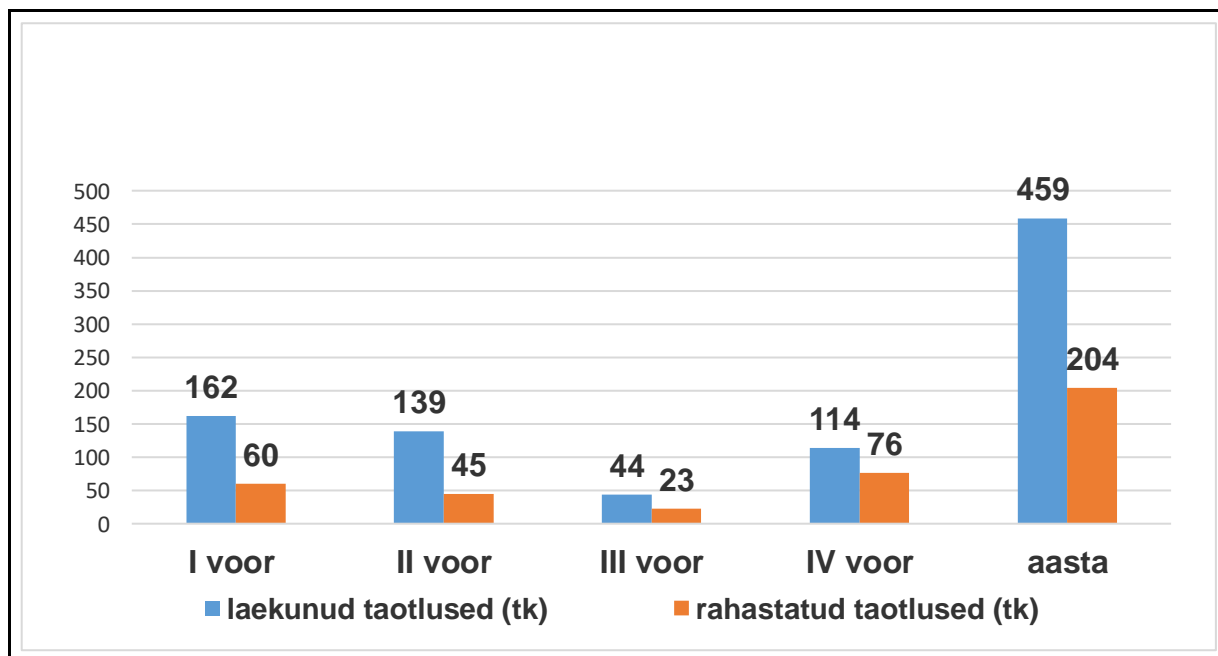
Tabel 1 Laekunud taotlused

	I voor	II voor	III voor	IV voor	KOKKU
taotlused (tk)	162	139	44	114	459
summa (eur)	877 082	740 508	202 946	682 216	2 502 752

Tabel 2 Rahastatud taotlused

	I voor	II voor	III voor	IV voor	KOKKU
taotlused (tk)	60	45	23	76	204
summa (eur)	116 307	100 000	56 914	234 715	507 936

Arvestades taotlusvooru laekunud taotluste rohkust ning projektide eesmärgipärasust, lisati tagastatud toetuste jäägist IV taotlusvooru eelarvesse 4715 eurot, I taotlusvooru eelarvesse 16 304 eurot ja III taotlusvooru eelarvesse 6914 eurot, mis on tekkinud üksikute mitterealiseerunud projektide või tagasimaksete arvelt.

Joonis 1 Laekunud taotlused ja rahastatud taotlused taotlusvoorude alusel arvuliselt

I taotlusvoorus said toetuse 60 taotlust, mis on 37% laekunud taotlustest. I taotlusvoorus väljamakstud toetus moodustab taotletust 13%.

II taotlusvoorus said toetuse 45 taotlust, mis on 32% laekunud taotlustest. II taotlusvoorus väljamakstud toetus moodustab taotletust 13,5%.

III taotlusvoorus said toetuse 23 taotlust, mis on 52% laekunud taotlustest. III taotlusvoorus väljamakstud toetus moodustab taotletust 28%.

IV taotlusvoorus said toetuse 76 taotlust, mis moodustab 67 % laekunud taotlustest. IV taotlusvoorus väljamakstud toetus moodustab taotletust 34,4%.

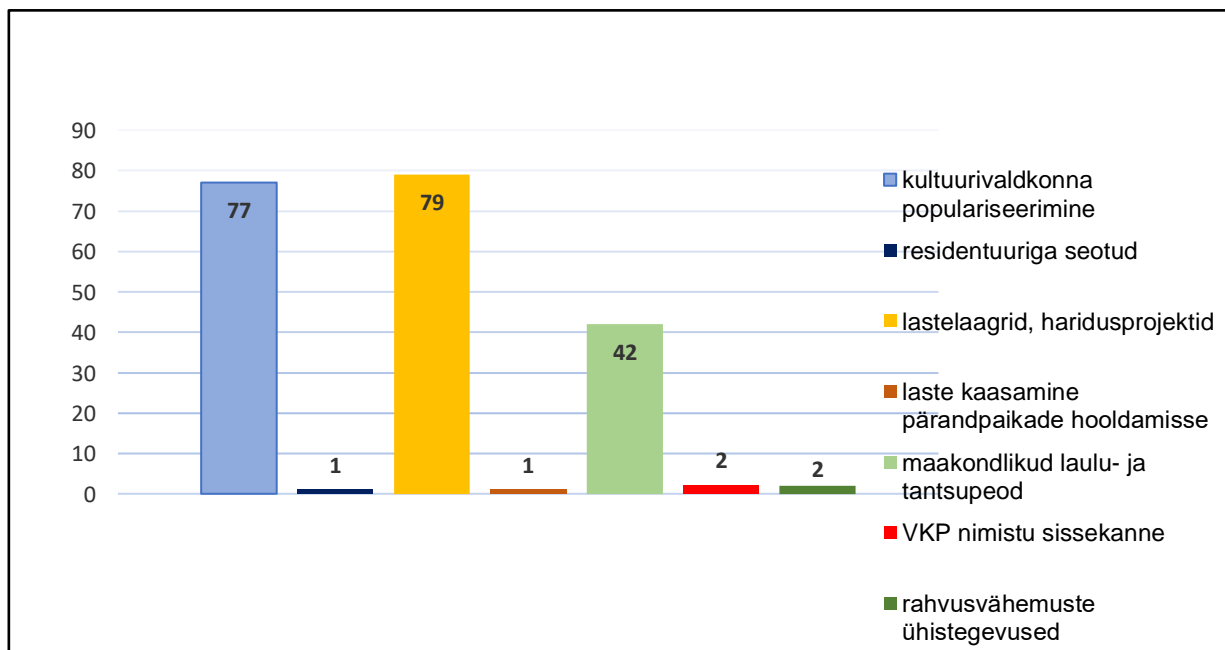
2023. aastal said toetuse 204 taotlust, mis moodustab 44,44% laekunud taotlustest. 2023. aasta jooksul väljamakstud toetus moodustab taotletust 20,3%.

4 TOETATAVATE TEGEVUSTE ALUSEL TOETUSE SAANUD TAOTLUSTE JAGUNEMINE

Vastavalt määrusele toetatakse tegevusi, mis on loetletud allolevas tabelis.

Tabel 3 Taotluste arv ja osakaal taotlusvoorudes toetatavate tegevuste alusel

Tegevus	I voor		II voor		III voor		IV voor		KOKKU	
	tk	%	tk	%	tk	%	tk	%	tk	%
1. Kultuurivaldkonna populariseerimiseks siseriiklike ja rahvusvaheliste kultuuri-sündmuste korraldamine erinevates regioonides (§ 3 lg 1 p 1)	21	35	24	53,3	9	39	23	30	77	38
2. Residentuuriga seotud kogukondlike algatuste ellu viimine (§ 3 lg 1 p 2)	0	0	0	0	0	0	1	1,3	1	0,5
3. ja 4. Lastele ja noortele loodud võimalused osalemaks valdkondlikus õppe-protsessis ning nende kaasamine siseriiklikele ja rahvusvahelistele kultuurisündmustele sh haridusliku väljundiga kultuuriprogrammide ja laagrite korraldamine lastele ja noortele (§ 3 lg 1 p 3 ja 4)	17	28,3	18	40	10	43,6	34	45	79	38,5
5. Lastele ja noortele kaasamine kultuurimälestiste ja pärandipaikade hooldamisse ja tutvustamisse (§ 3 lg 1 p 5)	0	0	0	0	0	0	1	1,3	1	0,5
6. Järjepidevusele suunatud maakondlike laulu- ja tantsupidude korraldamine (§ 3 lg 1 p 6)	21	35	3	6,7	3	13	15	19,8	42	20,5
7. Eesti vaimse kultuuripärandi nimistu sissekannete koostamine ja uuendamine (§ 3 lg 1 p 7)	0	0	0	0	0	0	2	2,6	2	1
8. Rahvusvähemuste kultuuri tutvustavate sündmuste korraldamine ning rahvusvähemuste koostöö ja ühistegevused Eesti kultuuriorganisatsioonidega (§ 3 lg 1 p 8)	1	1,7	0	0	1	4,4	0	0	2	1

Joonis 2 Aasta jooksul kõigis taotlusvoorudes kokku toetatud projektide jagunemine tegevuste alusel

Kokku on arvestatud tabelis number 3 nimetatud tegevused 3 ja 4, mis on suunatud lastele ja noortele. Tegevus 5 laste ja noorte kaasamine kultuurimälestiste ja pärandipaikade hooldamisse ja tutvustamisse on tabelis 3 ja joonisel 3 eraldi välja toodud. Kuid tabelis number 3 nimetatud tegevused 3, 4 ja 5 on kokku arvestatud laste ja noortega seotud tegevuste allpool esitatud protsentuaalses ja koguselises arvestuses.

Lastele ja noortele suunatud tegevusi toetati kõige rohkem. Toetati kokku 80 projekti, mis moodustab 39,5% kõigist aasta jooksul rahastatud taotlustest.

Erinevates regioonides siseriiklike ja rahvusvaheliste kultuurisündmuste korraldamisele suunatud projektidest toetati kokku 77 taotlust, mis moodustab 38% kõigist aasta jooksul rahastatud taotlustest.

Maakondlike laulu- ja tantsupidude korraldamisele suunatud projektidest toetati kokku 42 taotlust, mis moodustab 20,5% kõigist aasta jooksul rahastatud taotlustest.

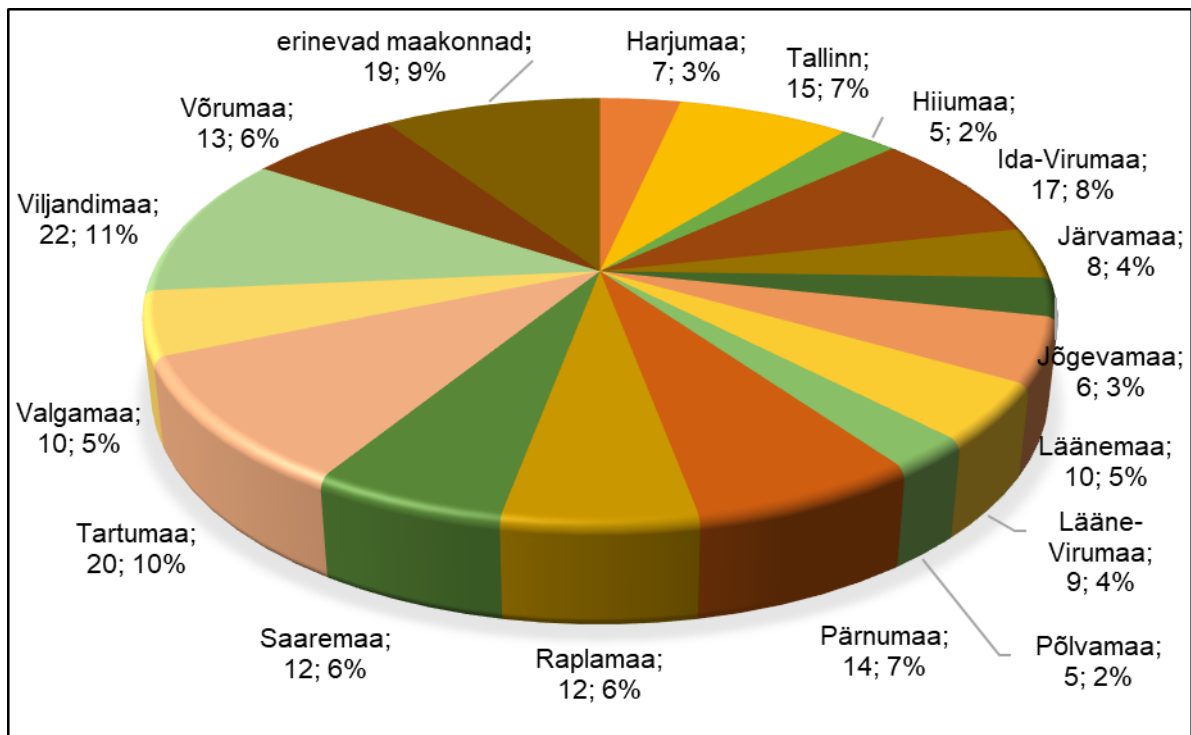
Eesti vaimse kultuuripärandi nimistu sissekanne koostamiseks ja uuendamiseks suunatud tegevuse raames toetati kaht taotlust, mis moodustab veidi alla 2% kõigist aasta jooksul rahastatud taotlustest.

Rahvusvähemuste kultuuri tutvustavate sündmuste korraldamiseks ning rahvusvähemuste koostööks ja ühistegevusteks suunatud projektidest toetati kaht taotlust, mis moodustab veidi alla 2% kõigist aasta jooksul rahastatud taotlustest.

Residentuuriga seotud kogukondlike algatuste elluviimisele suunatud projektidest toetati üht taotlust, mis moodustas veidi alla 0,5% kõigist aasta jooksul rahastatud taotlustest.

5 PROJEKTIDE TEGEVUSTE TOIMUMISKOHA ALUSEL TOETUSE SAANUD PROJEKTIDE JAGUNEMINE

Toetatud taotluste regionaalsus on kokku võetud projektide toimumiskohtade alusel. Ülevaade 2023. aasta taotlusvoorudes toetatud projektide läbiviimise kohtadest on esitatud maakondade alusel. Eraldi on välja toodud Tallinnas toimuvad projektid ja mitme maakonna ülesed projektid.

Joonis 3 Aasta jooksul taotlusvoorudes toetatud projektide toimumiskohad maakondade alusel

Viljandi maakonnas viidi läbi 11% (22 projekti) kõigist rahastatud taotlustest. Harju maakonnas viidi läbi kõigist rahastatud taotlustest 3% (7 projekti), lisaks viidi läbi Tallinnas 7% (15 projekti), st Harju maakonnas 11% (22 projekti) kõigist rahastatud taotlustest. Tartu maakonnas viidi läbi 10% (20 projekti) kõigist rahastatud taotlustest. Kõigist toetuse saanud projektidest enam kui ühes maakonnas viidi läbi 9% (19 projekti). Ida-Viru maakonnas viidi läbi kõigist rahastatud taotlustest 8% (17 projekti). Pärnu maakonnas viidi läbi kõigist rahastatud taotlustest 7% (14 projekti). Võru maakonnas viidi läbi kõigist rahastatud taotlustest 6% (13 projekti). Rapla ja Saare maakonnas viidi läbi kõigist rahastatud taotlustest 6% (mõlemas maakonnas 15 projekti). Lääne ja Valga maakonnas viidi läbi kõigist rahastatud taotlustest 5% (mõlemas maakonnas 10 projekti). Kõigist rahastatud taotlustest viidi läbi Lääne-Viru maakonnas läbi veidi üle 4% (9 projekti) ja Järva maakonnas viidi läbi kõigist rahastatud taotlustest veidi alla 4% (8 projekti) ja Hiiuma maakonnas viidi läbi kõigist rahastatud taotlustest 2% (5 projekti).

Aasta jooksul erinevatest taotlusvoorudest toetuse saanud projektide alusel olid kõik maakonnad projektide toimumise tegevuspaikadeks. Toetuse saanud projektide tegevuskohti oli 2023. aastal kõige enam Viljandi maakonnas ning kõige vähem Hiiuma maakonnas.

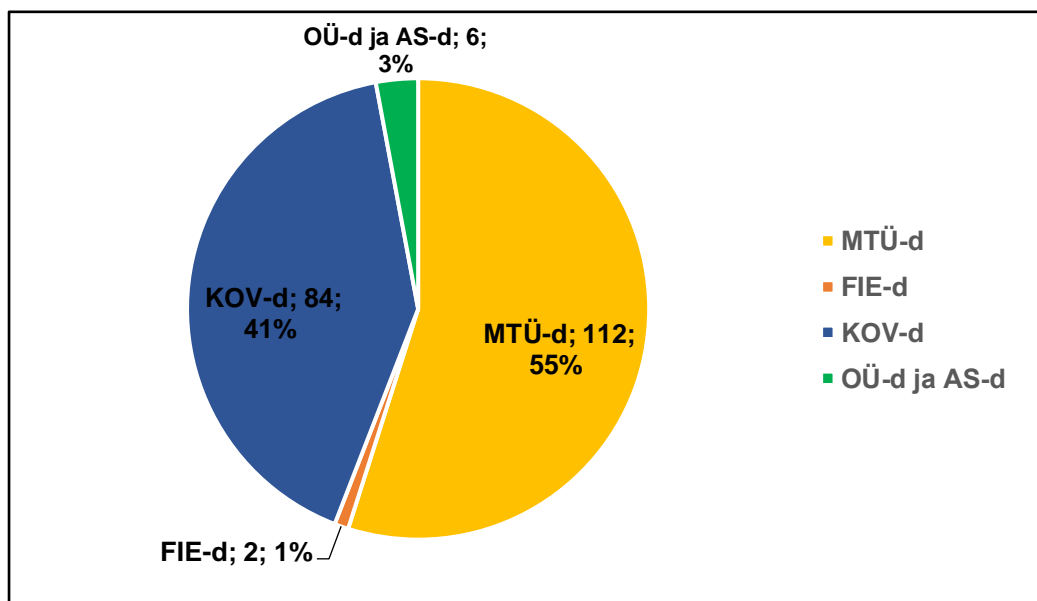
6 TOETUSE SAAJAD TAOTLEVA ORGANISATSIOONI ÕIGUSLIKU VORMI ALUSEL

Toetuse saajate sihtgrupid:

- kohalikud omavalitsused ja nende allasutused;
- Eestis registreeritud äri- ja mittetulundusühingud;
- äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtjad.

Tabel 4 Toetuse saanud organisatsioonide jagunemine õigusliku vormi alusel taotlusvoorude alusel

	I voor	II voor	III voor	IV voor	KOKKU
mittetulundusühingud (edaspidi MTÜ)	40	35	20	17	112
kohalikud omavalitsused ja nende allasutused, riigikoolid (edaspidi KOV)	17	8	3	56	84
äriühingud (edaspidi OÜ / AS)	3	2	0	1	6
füüsilisest isikust ettevõtjad (edaspidi FIE)	0	0	0	2	2

Joonis 4 Toetuse saanud organisatsioonide jagunemine õigusliku vormi alusel

2023. aasta taotlusvoorudest toetuse saanud taotlejad jagunevad organisatsioonide õigusliku vormi alusel järgmiselt:

- 55% toetust saanud taotlejad olid mittetulundusühingud;
- 41% toetust saanud taotlejad olid kohalikud omavalitsused ja nende allasutused;
- 3% toetust saanud taotlejad olid äriühingud,
- 1% toetust saanud taotlejad olid füüsilisest isikust ettevõtjad.

Eelnevast võib järeldada, et kodanikuühiskond on jätkuvalt aktiivne, kuna mittetulundusühingud on saanud kõige enam toetusi. Samuti on toetusi eraldatud kohalikele omavalitsustele ja nende allasutustele. Toetusi on eraldatud ka äriühingutele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele.

7 SUURIMAD TOETUSE SAAJAD

2023. aastal enim toetust saanud taotlejad:

1. **Eesti Meestelaulu Seltsi** projektid „Eesti Meestelaulu Seltsi XIII üle-eestiline poistesolistide võistulaulmine“(8000€), „Eesti Meestelaulu Seltsi poistekooride laulu - ja spordilaager“ (5000€) ja „Eesti Meestelaulu Seltsi XIII üle-eestiline poistesolistide võistulaulmine“ (2000€) **kokku toetus 15 000 eurot;**

2. **ASSITEJ Eesti Keskuse** projektid „Rahvusvahelise noore vaataja teatri festivali NAKS 2023 läbiviimine Valgas“ (6000€), „Rahvusvahelise noore vaataja teatri festivali NAKS 2023 läbiviimine Valgas“ (4000€) ja Teatrisäde kooli - kuidas rääkida õpilastega teatrist?“ (4000€) **kokku toetus 14 000 eurot;**
3. **Muusikute Täiendõppe Keskus** projektid „PLMF üleriigilised kontserdid koolides ja kultuuriasutustes“ (7000€), „PLMF üleriigilised kontserdid koolides ja kultuuriasutustes“ (5000€) **kokku toetus 12 000 eurot;**
4. **Sihtasutus Järvamaa** projektid „Järvamaa laulu- ja tantsupidu „Hingesugulane 2023“ (8000€), „Järvamaa laulu- ja tantsupidu „Hingesugulane 2023“ (2000€), „Järvamaa laste- ja noorte lauluvõistluse „Laulukaar 2023“ korraldamine“ (1700€) **kokku toetus 11 700 eurot;**
5. **Sihtasutus Võrumaa Arenduskeskuse** projektid „Võru maakonna 2023. a laulu- ja tantsupeo korraldamiseks ja läbiviimiseks vajalike kulude katmine“ (6000€), „III Võro-Seto NoorteFEST korraldamine“ (3000€) ja „Lõuna- Eesti memme-taadi suvepidu „Metsast merele““ (2616€) **kokku toetus 11 616 eurot;**
6. **Eesti Akordioniliidu** projektid „Eesti noorte akordioniorkestri õppelaagrid“ (4000€), „Eesti noorte akordioniorkestri õppelaagrid august kuni november 2023“ (2600€), „XIX akordionistide suvelaager“ (2000€) ja Rahvusvaheline muusikafestival "XVI Võru akordionimuusikapäevad 2023"(1600€) **kokku toetus 10 200 eurot;**
7. **Tõrva Vallavalitsus** projekt „VII Mulgi pidu „Mulgi pulm“ **toetus 8000 eurot;**
8. **MTÜ Suured Teod** projektid „Viljandi rütmifestival 2023“ (3000€), „Viljandi kultuurilokaali Mulks 2023 sügishooaeg“ (2000€) ja „Viljandi hoovifestival 2023“ (2000€) **kokku toetus 7000 eurot;**
9. **Mittetulundusühing ContempArt** projektid „VII Narva ooperipäevad“ (4000€) ja „Helid piiri peal“ 2023. Kontsertide sari. Tallinn külastab Narva“ (3000€) **kokku toetus 7000 eurot;**
10. **Mittetulundusühing Estlander** projekt „Pärandivaderid: Koolinoored kultuuripärandit hoidmas“ **toetus 7000 eurot;**
11. **Sihtasutus Kihnu Kultuuriruum** projektid „ XVI Kihnu pillilaager 2023“ (3000€), „VI Kihnu kudumifestival“ (1400€), „VI rahva- ja pärimusmuusika õpetajate erialapäevad“ (1000€) ja „Kihnu noorte pärimuslaager 2023“ (800€) **kokku toetust 6200 eurot;**
12. **Linnaaluste Küla Perenaiste Seltsi** projektid „Pärimuskultuuri suvekool „Esivanemate jälgedes“ (1080€) ja „Kooliteatrite suvekool Raplamaal“ (5000€) **kokku toetus 6080 eurot;**
13. **DX Art MTÜ** projekt „Tallinn international ballet masterclasses summer 2023 (I TIBM2023)“ **toetus 6000 eurot;**
14. **Naked Island Koolitused MTÜ** projekti „Tee nii nagu vanasti tehti! Pärandtehnoloogiaalased koolitused kõigile“ (3000€) ja „Tee nii nagu vanasti tehti! Pärandtehnoloogiaalased koolitused kõigile“ (2500€) **kokku toetus 5500 eurot;**
15. **Mittetulundusühing Eesti Rahvapärimuse Kool** projektid „Minu rahvamängud, laulud, kombed“ IV (3470€) ja „Minu rahvamängud, laulud, kombed“ V (2000€) **kokku toetus 5470 eurot.**

Kokku on eelnimetatud taotlejad saanud 2023. aastal toetust 132 766€. Nende hulgas on õigusliku vormi alusel 14 mittetulundusühingut ja üks kohalik omavalitsus.

Taotlusvoorudest 2023. aasta jooksul enim toetust saanud organisatsioonid jagunevad organisatsiooni õigusliku vormi alusel järgmiselt:

- 14 olid mittetulundusühingud, kelle projekte toetati kokku 124 766 euroga;
- üks oli kohalik omavalitsus, kelle projekti toetati 8000 euroga.

Enim toetust saanud taotlejate hulgas ei olnud osaühinguid / aktsiaseltsi ega füüsilisest isikust ettevõtjaid.

2023. aasta jooksul on enim toetatud organisatsioonide hulgas valdavalt mittetulundusühingud.

KOKKUVÕTE

Toetusmeede on aidanud kaasa regionaalse kultuurialaste tegevuste läbiviimisele, kogukondliku kultuuritegevuse väärtustamisele ning hoidmisele, laiendades seeläbi kultuuris osalejate ringi. Aasta jooksul erinevatest taotlusvoorudest toetust saanud projektide alusel olid kõik maakonnad projektide toimumise tegevuspaikadeks.

Taotlejatel oli toetusmeetme vastu suur huvi. Taotlusi oli oluliselt enam, kui oli rahalisi võimalusi projektide toetamiseks. 2023. aastal sai toetuse 44,44% laekunud taotlustest. Eraldatud toetuse summa 507 936 eurot moodustas taotletud summast 20%.

Lastele ja noortele suunatud tegevusi toetati kõige rohkem. Toetati kokku 80 projekti, mis moodustab 39,5% kõigist aasta jooksul rahastatud taotlustest.

Erinevates regioonides siseriiklike ja rahvusvaheliste kultuurisündmuste korraldamisele suunatud projektidest toetati kokku 77 taotlust, mis moodustab 38% kõigist aasta jooksul rahastatud taotlustest.

Maakondlike laulu- ja tantsupidude korraldamisele suunatud projektidest toetati kokku 42 taotlust, mis moodustab 20,5% kõigist aasta jooksul rahastatud taotlustest.

Eesti vaimse kultuuripärandi nimistu sissekande koostamiseks ja uuendamiseks suunatud tegevuse raames toetati kaht taotlust, mis moodustab veidi alla 2% kõigist aasta jooksul rahastatud taotlustest.

Rahvusvähemuste kultuuri tutvustvate sündmuste korraldamiseks ning rahvusvähemuste koostöök ja ühistegevusteks suunatud projektidest toetati kaht taotlust, mis moodustab veidi alla 2% kõigist aasta jooksul rahastatud taotlustest.

Residentuuriga seotud kogukondlike algatuste elluviimisele suunatud projektidest toetati üht taotlust, mis moodustas veidi alla 0,5% kõigist aasta jooksul rahastatud taotlustest.

Taotlejad olid Eestis registreeritud juriidilised isikud, mittetulundusühingud ja kohalikud omavalitsused ning nende allasutused, äriühingud ja füüsilisest isikust ettevõtjad. Kõige rohkem toetati mittetulundusühinguid, neid oli 55% toetuse saanud taotlejatest. 41% toetuse saanud taotlejatest olid kohalikud omavalitsused ja nende allasutused (sh riigikoolid), 3% toetuse saanud taotlejatest olid äriühingud ja 1% toetuse saanud taotlejatest olid füüsilisest isikust ettevõtjad.

Toetusmeetmel oli mõju kultuuri kättesaadavusele, sest projektide tegevused toimusid üle Eesti. Samuti aitas toetusmeede vähendada turutõrget olukorras, kus taotleja elluviidav projekt ei toimiks ilma avaliku sektori toetuseta või toimiks väiksemas mahus. Loodi võimalusi üle-eestilisteks, regionaalseteks ja valdkondlikeks tegevusteks, mis tugevdasid kultuuri identiteeti ning aitasid kaasa kultuuripärandi uurimisele, kasutamisele ja arendamisele. Tuginedes vajadusele tugevdada laulu- ja tantsupeo liikumist, asendatakse alates 2024. aastast regionaalse kultuuritegevuse meede maakondlike ja maakondade ülest laulu- ja tantsupidude toetusmeetmega.

*Toetusmeetme "Regionaalse kultuuritegevuse toetamine" 2023. aasta kokkuvõte
Koostatud oktoober - detsember 2023
Koostas taotlusvooru koordinaator Piret Koorep*